

1 The Gemara continues its discussion about the significance of various things one sees in a dream:

First the Gemara discusses prayer-related dreams:
For example:

□ - העונה יהא שמיה רבא מברך, מובטח לו שהוא בן עולם הבא
One, who answers Amen Y'hei Sh'mei Rabbah in his dream is assured that he will receive a portion in Olam Habbah.

□ - המניה תפילין בחלום, יצפה לגדולה
One, who sees himself putting on Tefillin in his dreams should anticipate attaining greatness, for this is alluded to in the posuk regarding Tefillin:
- וראו כל עמי הארץ כי שם השם נקרא עליך ויראו מכך - All the people of the earth will see that the name of Hashem is upon you and they will be in awe of you.

2 Then the Gemara discusses the meaning of dreams in which one finds himself being intimate with various forbidden women. The Gemara explains, however, that such dreams have significance only if he did not know them or was not thinking of them before going to sleep.

The Gemara discusses dreams about various foods:
For example:

- הרואה חיטים בחלום, ראה שלום
One who sees wheat in his dream has seen a vision indicating peace, for the posuk states; "חטים" חלב "שלום" חלב גבולין "שלום" חלב "חטים" חלב, which indicates, that Chittim, wheat is related to Shalom, peace.

- הרואה רימונים בחלום - If one sees pomegranates in his dream, it depends on their size:

- זוטרי - If they are small - פרי עסקיה כרמונא - it means that his business will be fruitful like a pomegranate,
- ררבי - if they are large - עסקיה כרמונא רבי - it means that his business will multiply like a pomegranate, for a pomegranate has many seeds.

- הרואה תמרים בחלום, תמו עוונותיו - If one sees dates in his dream that indicates that תמו עוונותיו his sins have ended, as it states תם עוונך בת ציון - Oh daughter of Tzion, your sin has ended.

3 The Gemara tells of dreams that predict a rise to a position of prestige:

For example:
- הנכנס לאגם, נעשה ראש ישיבה - one, who dreams of entering a marsh, will become the head of the Yeshiva. And the Gemara tells us that in fact Rav Pappa had such a dream and he indeed became a Rosh Yeshiva!

Prayer-related dreams...

העונה
יהא שמיה רבא מברך
מובטח לו שהוא בן עולם הבא

המניה תפילין בחלום
יצפה
לגדולה

וראו כל עמי הארץ
כי שם השם נקרא עליך
ויראו מברך

2

הרואה חיטים בחלום - ראה שלום
השם גבולין שלום
חלב חיטים ישיבעך

הרואה רימונים בחלום...

זוטרי ררבי

פרי עסקיה כרמונא רבי
פרי עסקיה כרמונא רבי

הרואה תמרים בחלום...

תמו עונותיו
תם עוונך בת ציון

3

Dreams that predict a rise to a position of prestige...

הנכנס לאגם נעשה ראש ישיבה

had such a dream
he became a ראש ישיבה

4 The Gemara tells about various Torah personalities and Torah books that one sees in his dream. The Gemora lists them in groups of three - where the first two, are signs of positive things to come, and the third is cause for concern of impending punishment.

For example:

הם - תנו רבנן שלשה מלכים הם - There are three kings, which means; הרואה דוד בחלום יצפה לחסידות - one who sees Dovid HaMel-ech in his dream should hope to acquire Chasidus - piety. שלמה, יצפה לחכמה - and if one sees Shlomo haMelech, he should hope for wisdom. אחאב, ידאג מן הפרענות - if one sees Achav, he should be concerned of upcoming punishment for his sins.

5 שלשה נביאים הם - the three books of the Prophets are signs of the following;

Melachim represents Gedulah - Greatness
 Yechezkel represents Chochmah - Wisdom
 Yeshayah represents Nechamah - Consolation
 Yirmiyah represents Puroniyus - Punishment

שלשה כתובים גדולים הם

- the three larger books of Writings are signs of the following;

Thillim represents Chasidus - Piety
 Mishlei represents Chochmah - Wisdom
 Iyov represents Puroniyus - Punishment

שלשה כתובים קטנים הם - the three smaller books of Writings are signs of the following;

Shir HaShirim represents Chasidus - Piety
 Koheles represents Chochmah - Wisdom
 Kinos represents Puroniyus - Punishment

This section concludes with;

הרואה מגלת אסתר נס נעשה לו - Megillas Ester is a sign of an impending miracle.

4 תנו רבנן שלשה מלכים הם...

שלמה יצפה לחכמה
 הרואה דוד בחלום יצפה לחסידות

אחאב ידאג מן הפרענות

5 שלשה נביאים הם...

מלכים גדולה ירמיה פורענות
 ישעיה נחמה
 יחזקאל חכמה

שלשה כתובים גדולים הם

תהלים חסידות
 משלי חכמה
 איוב פורענות

שלשה כתובים קטנים הם

שיר השירים חסידות
 קהלת חכמה
 קינות פרענות

הרואה מגלת אסתר נס נעשה לו

Seeing various תנאים in one's dreams

חכמה חסידות

6 The Gemora also mentions seeing various Tanaaim in one's dreams, some of whom also represent Chochmah and Chasidus.

We have cited just a few examples of the many different dreams discussed by the Gemara. The Gemara also tells us about which animals, types of metals, fruits, vegetables, colors and birds are beneficial visions and which are not.

The Gemara then leaves the topic of dreams and gives us several lists of various topics:

For example:

□ - There are three things that although they enter the body, the body derives no pleasure from them: They are: Cherries, inferior dates, and unripe dates.

6 שלשה נכנסים לגוף ואין הגוף נהנה מהם...

They ENTER the body
the body derives NO Pleasure

Cherries Dates { Inferior Unripe

7 שלשה "אין" נכנסים לגוף, והגוף נהנה מהם - In contrast, there are three things that do not enter the body, and the body, nevertheless, does have pleasure from them: They are, washing, anointing and relieving one self.

7 שלשה אין נכנסים לגוף, והגוף נהנה מהם...

Washing
Anointing
Relieving
Oneself

8 שלשה משיבין דעתו של אדם קול מראה וריח - Three things calm a person, pleasant sound, sight and smell.

8 שלשה משיבין דעתו של אדם...

קול מראה וריח

9 שלשה מרחיבין דעתו של אדם – And three things broaden a person's mind and lift his spirits. They are: דירה נאה, אשה נאה, וכלים נאים – a nice home, a beautiful wife and beautiful furnishings.

9 שלשה מרחיבין דעתו של אדם...

דירה נאה
אשה נאה
וכלים נאים

10 The Gemara at the end of the daf returns to the Mishnah and elaborates on the brachah that one makes upon seeing a place of idolatry that has been uprooted:
תנו רבנן הרואה מרקוליס אומר ברוך שנתן ארך אפים לעוברי רצונו - If one sees the Avoda Zarah of Markulis he makes a Bracha about Hashem's patience with those who transgress His will.

10 תנו רבנן הרואה מרקוליס אומר...
ברוך שנתן
אריך אפים לעוברי רצונו

11 מקום שנעקרה ממנו עבודת כוכבים אומר ברוך שעקר עבודת כוכבים מארצינו -
If he sees a place from where an Avoda Zarah was uprooted, he makes a Bracha that Hashem has uprooted Avoda Zarah from our land. He continues with;
וכשם שנעקרה ממקום זה כן תעקר מכל מקומות ישראל - so too, shall other idols be uprooted from all places of Israel.

11 מקום שנעקרה ממנו עבודת כוכבים אומר...
ברוך שעקר
עבודת כוכבים
מארצינו

וכשם שנעקרה ממקום זה
כן תעקר מכל מקומות ישראל

בארץ ישראל
"והשב לב
עבדיהם לעבדך"

בחוץ לארץ
מפני שרובה
עוברי כוכבים

ר' שמעון בן אלעזר
מפני שעתידין להתגייר
שנאמר
אז אהפך אל עמים שפה ברורה

The Tanna Kamma of the Baraisa says that in Eretz Yisrael, he should add at end of this brachah, והשב לב עבדיהם לעבדך - and may You bring back the hearts of those who served idols, to serve You. As Rashi explains, this refers to Jews who unfortunately have strayed and worshiped idols.

However, outside of Eretz Yisrael, we do not say this phrase, מפני שרובה עובדי כוכבים - the idol worshipers are assumed to be non-Jews, and there is no need to pray for non-Jewish idol worshipers.

R' Shimon ben Elazar, however, argues that this phrase should be said even in Chutz La'aretz, מפני שעתידין להתגייר - Because, these non-Jewish idolaters are destined to become geirim- converts, at the time of Moshiach.
for the posuk states, Then I will change the nations to speak a pure language - which means that they will all accept the kingdom of Hashem.

12 דרש רב המנונה, הרואה בבל הרשעה, צריך לברך חמש ברכות - Rav Hamnunah taught that one who visits the wicked country of Bavel must recite 5 berachos:

1. ראה בבל - Upon seeing the ruins of Bavel he says ברוך שהחריב בבל הרשעה - Blessed is He who destroyed the wicked country of Bavel.
2. ראה ביתו של נבוכדנצר - Upon seeing the ruins of Nevuchadnezer's palace, one says: ברוך שהחריב ביתו של נבוכדנצר
3. ראה גוב של אריות או כבשן האש - When seeing Daniel's lion's den or the fiery furnace into which Chanania, Mishael, and Azarya were cast, one says the bracha that is recited at places of miracles: ברוך שעשה ניסים לאבותינו במקום הזה.
4. ראה מרקוליס - Upon seeing the idol of Merkulis, one says: ברוך שנתן אורך אפים לעוברי רצונו - Blessed is He who has shown patience with those who violate His will.
5. הרואה מקום שנוטלין ממנו עפר - And one who sees the cursed place in Bavel from where animals cannot budge unless some earth from that place is placed upon them, he says the bracha: ברוך אומר ועושה, גוזר ומקיים, - Blessed is He Who says something and does it, He Who decrees and fulfills the decree.

Hashem had decreed that Bavel will be destroyed and remain desolate. This area from where the earth was taken will remain desolate, hence this Bracha.

12 דרש רב המנונה, הרואה בבל הרשעה צריך לברך חמש ברכות...

1. ראה בבל
ברוך שהחריב בבל הרשעה
2. ראה ביתו של נבוכדנצר
ברוך שהחריב ביתו של נבוכדנצר
3. ראה גוב של אריות או כבשן האש
ברוך שעשה ניסים לאבותינו במקום הזה
4. ראה מרקולים
ברוך שנתן אורך אפים לעוברי רצונו
5. הרואה מקום שנוטלין ממנו עפר
ברוך אומר ועושה גוזר ומקיים

יהי רצון
שיבנה בית המקדש
במהרה בימינו